

ח' טבת, תשפ"ו
28 דצמבר 2025

חוזר רשות המסים - 17/2018

בנושא: החוק לצמצום השימוש במזומן

תוכן עניינים

1.	רקע	2.....
2.	הגדרות מרכזיות בחוק	2.....
3.	הוראות החוק לגבי עוסק	4.....
4.	הוראות החוק לגבי עו"ד ורו"ח במסגרת מתן שירות עסקי ללקוח (סעיף 2(ו) לחוק)	7.....
5.	הוראות החוק לגבי אדם שאינו עוסק	7.....
6.	הוראות החוק לגבי תייר	9.....
7.	סייגים להגבלות על השימוש במזומן (סעיף 3 לחוק):	10.....
8.	הוראות החוק באשר למעשה מרמה (סעיף 22 לחוק)	10.....
9.	תרשים מסכם לגבי אופן קביעת קיומה של הפרה בעת שימוש במזומן	11.....
10.	תרשים מסכם לגבי אופן קביעת קיומה של הפרה בעת שימוש בשיק	12.....
11.	הגבלות החלות על: תאגיד בנקאי, בנק הדואר ובעל רישיון למתן שירותי פיקדון ואשראי	12...
12.	הפרה חוזרת (סעיף 10 לחוק)	13.....
13.	רוכש זכויות במקרקעין (סעיף 30)	13.....
14.	תחולת החוק - (סעיף 39 לחוק)	14.....
15.	הוראות מעבר באשר להטלת סנקציות (סעיף 40)	14.....
16.	הוראות מעבר לעוסק שעיסוקו מתן אשראי ללא ריבית (גמ"ח) (סעיף 41)	15.....
17.	הוראות מעבר לגבי תושבי יהודה שומרון ועזה (סעיף 42)	15.....
18.	מועדי התיישנות של ההפרות בחוק	16.....
19.	פרסום העיצום הכספי (סעיף 18 לחוק)	16.....

1. רקע

החוק לצמצום השימוש במזומן, התשע"ח-2018. (להלן: "החוק") נחקק במרץ 2018 ומטרתו לצמצם את ההון השחור ולסייע במאבק בפעילות פלילית, לרבות פשיעה חמורה, העלמות מס, הלבנת הון ומימון טרור.

החוק הוא תוצר של עבודת הוועדה לבחינת צמצום השימוש במזומן במשק הישראלי (להלן: "ועדת לוקר"), שהגישה ביולי 2014 את הדוח שלה. ועדת לוקר סברה כי בשל היות המזומן אנונימי, ולא ניתן לאתר את זהות המשתמשים בו, הדבר מאפשר לבצע בקלות פעילות מסחרית ופיננסית הרחק מעיני הרשויות ולכן באמצעות המזומן ניתן להעלים מס, להלבין הון ולממן פעילות טרור. לפיכך, המליצה הוועדה על מתווה לצמצום הדרגתי של השימוש במזומן ובאמצעי תשלום מבוססי נייר אחרים ובמקביל קידום והגדלת השימוש באמצעי תשלום אלקטרוניים.

החוק כולל, בין היתר, הגבלות על השימוש במזומן ובשקים וכן חובת תיעוד אמצעי תשלום ותקבול. ההגבלות חלות באופן גורף על כל אדם, תוך הבחנות נקודתיות על: עוסק, אדם שאינו עוסק, תייר, רו"ח ועו"ד בעת מתן "שירות עסקי" ללקוח. בחוק נקבע כי יוטל עיצום כספי או קנס מנהלי על מפרי החוק, בהתאם לסיווגם וכן עונשי מאסר בשל מעשי מרמה, והכל כפי שיפורט בהמשך.

2. הגדרות מרכזיות בחוק

- 2.1. "**עסקה**" מכירה או קנייה של נכס או מתן שירות או קבלתו.
- 2.2. "**מחיר העסקה**" התמורה שהצדדים לעסקה הסכימו עליה בעבור הנכס או השירות, לרבות מס ערך מוסף, מס קנייה, בלו, וכן הוצאות הנלוות לעסקה שסוכמו עם מוכר הנכס או עם נותן השירות. לעניין זה-
 - 2.2.1. אין זה משנה אם חלק מהתמורה שולם שלא במזומן אלא באמצעי אחר;
דוגמה: עסקה לרכישת פסנתר ב - 50,000 ₪ שולמה באופן הבא: 40,000 ₪ באשראי ו- 10,000 ₪ במזומן.
מחיר העסקה – 50,000 ₪.
 - 2.2.2. במכירת מספר נכסים, לא יראו את המחיר המצטבר של כל הנכסים כמחיר של עסקה אחת, אלא אם כן הוסכם בין הצדדים על מכירתם בעת ובעונה אחת;
דוגמה: אדם הניגש לחנות רהיטים ורוכש מספר פריטים יחדיו ומקבל הצעת מחיר כוללת על כל הפריטים שרכש. הרי ש"מחיר העסקה" כולל את המחירים

של כל המוצרים יחדיו. לעומת זאת, במצב בו אדם מגיע מעת לעת ומבצע בכל פעם בנפרד רכישה של רהיט, כל רכישה תחשב כעסקה. פיצול מלאכותי של עסקה למספר עסקאות במטרה להתחמק ממגבלת הוראות החוק - מדובר במעשה מרמה אשר על ביצועו מוטל עונש מאסר.

2.2.3. בעסקה מתמשכת לקבלת שירות יראו כל תשלום שיש לשלם באופן תקופתי מעת לעת, כמחיר העסקה;

דוגמה: בהסכם עם עו"ד למתן שירות גלובלי על בסיס תשלום חודשי, ייחשב כל תשלום חודשי כעסקה נפרדת. לעומת זאת, בהסכם עם עו"ד למתן שירות לעניין ספציפי/חד פעמי (כגון: ליווי הסכם רכישה, טיפול בתביעה) מחיר העסקה יהיה הסך הכולל עבור אותו השירות, גם אם התמורה שולמה בתשלומים.

יצוין כי יש להבחין בין עסקה מתמשכת לקבלת שירות לבין **עסקת מכר בה נמכרים מוצר/מוצרים והסחורה מסופקת ללקוח מעת לעת. במקרה האחרון, מדובר בעסקה אחת ו"מחיר עסקה" אחד (הכולל את כל הרכיבים הנלווים שסוכם במסגרת העסקה) ולא נראה בכל משיכת סחורה כעסקה נפרדת.**

2.2.4. במכר של זכות שכירות שהתמורה משולמת מעת לעת, לא לשיעורין, יראו כל תשלום שיש לשלם כמחיר העסקה;

2.2.5. פעולה בנקאית, ובכלל זה הפקדה, משיכה, העברה או המרה של מזומן, אינה מצויה תחת ההגבלות.

הבהרות לעניין "מחיר העסקה":

- בעסקה בה ישנם מספר רוכשים/מוכרים, "מחיר העסקה" לא יפוצל ביניהם.
- בעסקת מכר של נכס (להבדיל משירות) כאשר התמורה משולמת בתשלומים יראו את מחיר העסקה כמחיר הכולל של כל התשלומים.

2.3. "עוסק" מי שמוכר נכס או נותן שירות במהלך עסקיו, לרבות מלכ"ר.

2.4. "אדם שאינו עוסק" לרבות עוסק שלא במסגרת עסקו.

2.5. "תשלום במזומן" סכום המשולם או הניתן במזומן, למעט סכום הנמוך מבין אלה:

2.5.1. סכום בשיעור של 10% ממחיר העסקה, מסכום המתנה, מסכום התרומה או מסכום ההלוואה.

2.5.2. סכום של 11,000 ₪ או 50,000 ₪, לפי העניין.

דוגמה: מחיר העסקה הוא 30,000 ₪ ושולם לעוסק 20,000 ₪ במזומן. התשלום במזומן הוא 17,000 ₪ ומחושב כך: 20,000 ₪ פחות (הנמוך מבין 11,000 ₪ או $30,000 \times 10\%$)

3. הוראות החוק לגבי עוסק

3.1. הגבלות על השימוש במזומן (סעיף 2 לחוק)

- 3.1.1. לא ייתן ולא יקבל תשלום במזומן, במסגרת עסקו, בעסקה מעל 11,000 ש"ח.
 - 3.1.2. לא יקבל תשלום במזומן מתייר, במסגרת עסקו, בעסקה מעל 55,000 ש"ח.
 - 3.1.3. לא ייתן ולא יקבל תשלום במזומן כשכר עבודה, כתרומה, או כהלוואה בסכום העולה על 11,000 ₪, למעט הלוואה הניתנת על ידי גוף פיננסי מפוקח.
 - 3.1.4. לא ייתן ולא יקבל תשלום במזומן כמתנה בסכום העולה על 50,000 ₪.
-

טבלה 1: הגבלות על השימוש במזומן לעוסק:

ההגבלה תחול כש"מחיר העסקה" גבוה מ-	סוג הפעולה עליה חלה ההגבלה במזומן	ה"תשלום במזומן" בוצע עבור :
11,000 ₪	לתת ולקבל	עסקה במסגרת העסק
55,000 ₪	לקבל	עסקה עם תייר במסגרת העסק
11,000 ₪	לתת ולקבל	שכ"ע, תרומה, הלוואה חריג: ההגבלה לא תחול על הלוואה שנותן גוף פיננסי מפקח
50,000 ₪	לתת ולקבל	מתנה

3.2. הגבלות על השימוש בשקים (סעיף 4 לחוק)

3.2.1. לא ייתן ולא יקבל תשלום בשיק (במסגרת עסקו) עבור: עסקה / שכר עבודה/

תרומה/ הלוואה/ מתנה, בלי ששם מקבל התשלום נקוב בשיק, כנפרע או כנסב, לפי העניין.

3.2.2. לא יסב שיק ולא יקבל נסב שיק מוסב, בלי ששמו ומספר זהותו של המסב נקובים בשיק.

טבלה 2 : הגבלות על השימוש בשיק לעוסק:

הפרה כשסכום השיק גבוה מ-	סוג הפעולה עליה חלה ההגבלה בשיק	התשלום בשיק בוצע עבור:
כל סכום	לתת ולקבל	עסקה, שכ"ע, תרומה, הלוואה, מתנה במסגרת העסק, בלי ששם מקבל התשלום בשיק נקוב בשיק כנפרע או כנסב, לפי העניין
כל סכום	להסב שיק ולקבל שיק מוסב, בלי ששמו ומספר זהותו של המסב נקובים בשיק.	כל פעולה

3.3. חובת תיעוד אמצעי התשלום (סעיף 29 לחוק)

בסעיף 29 לחוק נקבע כי על עוסק לתעד את אמצעי התקבול והתשלום. כמו כן, ניתנה למנהל רשות המסים הסמכות לקבוע הוראות ספציפיות לעניין חוק זה. לפיכך תיעוד נאות לעניין החוק יתבצע כמפורט להלן:

תיעוד תקבולים: סעיפים 5-7 וסעיפים 11-12 להוראות מס הכנסה (ניהול פנקסי חשבוניות), התשל"ג - 1973 (להלן: "ההוראות") עוסקים באופן תיעוד התקבולים. סעיף 5 להוראות מפרט את הפרטים אותם יש לכלול בקבלה. בין היתר, בסעיף 5(א)(6) מצוין כי יש לרשום את מהות התקבול. לעניין זה מהות התקבול משמע אמצעי התקבול. כעולה מכך ציון אמצעי התקבול בקבלה (או בחשבונית מס קבלה), בספר פדיון יומי, בספר תקבולים, בספר קופה ובספר תקבולים תשלומים לפי הנדרש, יהווה מילוי הדרישה לתיעוד אמצעי התקבול כנדרש בסעיף 29 לחוק.

תיעוד תשלומים: היות ובגין כל תקבול יוצאת קבלה ונמסרת למשלם (סעיף 6(ד)) ובתוך הקבלה מפורט אמצעי התקבול כאמור לעיל, יראו בשמירת הקבלה (תיעוד החוץ) תיעוד נאות לעניין סעיף 29 לחוק. במידה ואין פירוט בקבלה, כאמור לעיל, יראו ברישום התשלום בספר כרוך אחר כרישום נאות לעניין סעיף 29 לחוק.

בנוסף, במקרים בהם נדרש רישום בספר תקבולים תשלומים יש צורך לפרט גם בספר זה את אמצעי התשלום.

יש לציין כי כל פירוט של אמצעי התשלום יכול את הפרטים לזיהויים: מזומן: סוג המטבע.

שיק: מספרו, שם הבנק ומספר החשבון עליו נמשך.
אשראי: סוג, מספר כרטיס, שם בעל הכרטיס, שם הבנק מספר חשבון.
אחר: כל הפרטים הנדרשים לשם זיהוי אמצעי התשלום ומשלמו.

3.4 הסנקציה על הפרה של עוסק – עיצום כספי

שיעור העיצום הכספי נגזר מסכום ההפרה.

סכום ההפרה הינו : סכום ה"תשלום במזומן", התשלום בשיק או התשלום בשיק המוסב- ללא הפרטים הנדרשים, התקבול או התשלום ללא התיעוד.

- אם סכום ההפרה עד 25,000 ₪ - שיעור העיצום הוא 15%.
- אם סכום ההפרה מעל 25,000 ₪ ועד 50,000 ₪ - שיעור העיצום הוא 20%.
- אם סכום ההפרה מעל 50,000 ₪ - שיעור העיצום הוא 30%

דוגמה לחישוב העיצום:

נתון : מחיר העסקה 30,000 ₪. שולם 20,000 ₪ במזומן.

פתרון: "תשלום במזומן":

20,000 פחות 3,000 (הנמוך מבין 11,000 ו- $10\% \times 30,000$) = 17,000

סכום העיצום הכספי : $17,000 \times 15\% = 2,550$ ₪.

4. הוראות החוק לגבי עו"ד ורו"ח במסגרת מתן שירות עסקי ללקוח (סעיף 2(ו) לחוק)

- בנוסף על האמור בסעיף 3 לעיל, עו"ד ורו"ח לא יקבלו במסגרת מתן "שירות עסקי" ללקוח סכום במזומן:
- מעל 11,000 ₪- מעוסק (במסגרת עסקו).
 - מעל 50,000 ₪- מאדם שאינו עוסק.

טבלה 4 : ההגבלות על השימוש במזומן לעו"ד ורו"ח:

הסכום במזומן בוצע עבור:	מה הפעולה עליה חלה הגבלה במזומן	הפרה כשהסכום במזומן גבוה מ-
מתן "שירות עסקי" ללקוח שהוא: עוסק (במסגרת עסקו)	לקבל	11,000 ₪
מתן "שירות עסקי" ללקוח שהוא: אדם שאינו עוסק	לקבל	50,000 ₪

4.1. הגדרת "שירות עסקי" (לפי סעיף 8 לחוק איסור הלבנת הון):

כל אחת מהפעולות הבאות:

- קנייה, מכירה או חכירה לדורות של נכסי דלא נידי.
- קנייה או מכירה של עסק.
- ניהול נכסי הלקוח, ובכלל זה ניהול כספים, ניירות ערך ונכסי דלא נידי, וכן ניהול חשבונות של לקוח בתאגיד בנקאי (או באחד מהגופים המנויים בפרטים 1-4 ו-6 לתוספת השלישית של חוק איסור הלבנת הון, תש"ס-2000).
- קבלה, החזקה או העברה של כספים לצורך הקמה או ניהול של תאגיד.
- הקמה או ניהול של תאגיד, עסק או נאמנות לאחר.

4.2. הסנקציה על הפרה של עו"ד ורו"ח במסגרת מתן שירות עסקי – קנס מנהלי

גובה הקנס המנהלי יקבע על פי תקנות העבירות המנהליות (קנס מנהלי- צמצום השימוש במזומן), אשר יותקנו בעתיד הקרוב.

5. הוראות החוק לגבי אדם שאינו עוסק

5.1. הגבלות על השימוש במזומן (סעיף 2 לחוק)

- לא יקבל תשלום במזומן, בעסקה מעל 50,000 ש"ח.
- לא ייתן תשלום במזומן לעוסק, בעבור עסקה במהלך עסקו של העוסק, כשמחיר העסקה גבוה מ- 11,000 ש"ח.

- לא ייתן תשלום במזומן לאדם שאינו עוסק, בעבור עסקה, כשמחיר העסקה גבוה מ- 50,000 ש"ח.
- לא ייתן ולא יקבל תשלום במזומן כשכר עבודה, כתרומה, או כהלוואה בסכום הגבוה מ- 11,000 ש"ח.
- לא ייתן ולא יקבל תשלום במזומן כמתנה בסכום הגבוה מ- 50,000 ש"ח.

טבלה 5 : ההגבלות על השימוש במזומן לאדם שאינו עוסק:

ההגבלה תחול כש"מחיר העסקה" גבוה מ-	סוג הפעולה עליה חלה הגבלה במזומן	ה"תשלום במזומן" בוצע עבור :
50,000 ₪	לקבל	עסקה (עם עוסק/ אדם שאינו עוסק)
11,000 ₪	לתת	עסקה עם עוסק במהלך עסקו של העוסק
50,000 ₪	לתת	עסקה עם אדם שאינו עוסק
11,000 ₪	לתת ולקבל	שכ"ע, תרומה, או הלוואה
50,000 ₪	לתת ולקבל	מתנה

5.2. הגבלות על השימוש בשיקים (סעיף 4 לחוק)

5.2.1. לא יקבל תשלום בשיק בסכום העולה על 5,000 ₪ בעבור עסקה / שכר עבודה / תרומה/ הלוואה/ מתנה, בלי ששמו נקוב בשיק כנפרע או כנסב, לפי העניין.

5.2.2. לא ייתן לעוסק, במסגרת עסקו, תשלום בשיק בעבור עסקה / שכר עבודה/ תרומה/ הלוואה/ מתנה, בלי ששם העוסק נקוב בשיק כנפרע או כנסב, לפי העניין.

5.2.3. לא ייתן לאדם שאינו עוסק תשלום בשיק בסכום העולה על 5,000 ₪ בעבור עסקה / שכר עבודה/ תרומה/ הלוואה/ מתנה, בלי ששם מקבל התשלום נקוב בשיק כנפרע או כנסב, לפי העניין.

5.2.4. לא יסב שיק ולא יקבל נסב שיק מוסב, בלי ששמו ומספר זהותו של המסב נקובים בשיק.

טבלה 6 : ההגבלות על השימוש בשיק לאדם שאינו עוסק:

התשלום בשיק בוצע עבור :	סוג הפעולה עליה חלה הגבלה בשיק	הפרה כשסכום השיק גבוה מ-
עסקה, שכ"ע, תרומה, הלוואה, מתנה, בלי ששמו נקוב בשיק כנפרע או כנסב	לקבל	5,000 ₪
לעוסק, במסגרת עסקו, עבור: עסקה / שכ"ע/ תרומה/ הלוואה/ מתנה, בלי ששם העוסק נקוב בשיק כנפרע או כנסב	לתת	כל סכום
לאדם שאינו עוסק, עבור: עסקה / שכ"ע/ תרומה/ הלוואה/ מתנה, בלי ששם מקבל התשלום נקוב בשיק כנפרע או כנסב	לתת	5,000 ₪
כל פעולה	להסב שיק ולקבל שיק מוסב, בלי ששמו ומספר זהותו של המסב נקובים בשיק.	כל סכום

5.3. הסנקציה על הפרה של אדם שאינו עוסק – קנס מנהלי

גובה הקנס המנהלי יקבע על פי תקנות העבירות המנהליות (קנס מנהלי- צמצום השימוש במזומן) אשר יותקנו בעתיד הקרוב.

6. הוראות החוק לגבי תייר

6.1. ההגבלות על השימוש במזומן ובשיק (סעיפים 2 ו-4)

- 6.1.1. לא ייתן תשלום במזומן לעוסק עבור עסקה מעל 55,000 ש"ח.
- 6.1.2. לא ייתן ולא יקבל תשלום במזומן כשכר עבודה, כתרומה, או כהלוואה בסכום העולה על 11,000 ש"ח.
- 6.1.3. לא ייתן ולא יקבל תשלום במזומן כמתנה בסכום העולה על 50,000 ש"ח.
- 6.1.4. לא יסב שיק ולא יקבל נסב שיק מוסב, בלי ששמו ומספר זהותו של המסב נקובים בשיק.

6.2. הסנקציה על הפרה של תייר – קנס מנהלי

גובה הקנס המנהלי יקבע על פי תקנות העבירות המנהליות (קנס מנהלי- צמצום השימוש במזומן) אשר יותקנו בעתיד הקרוב.

7. סייגים להגבלות על השימוש במזומן (סעיף 3 לחוק)

ההגבלות על השימוש במזומן לא יחולו בין קרובי משפחה, למעט לתשלום במזומן עבור שכר עבודה (סעיף 3 לחוק). קרוב משפחה הוא – בן זוג, הורה, הורה הורה, בן, בת, אח, אחות וילדיהם, נכד או נכדה ובני זוג של כל אחד מאלה וכן כל אדם אחר הסמוך על שולחנו.

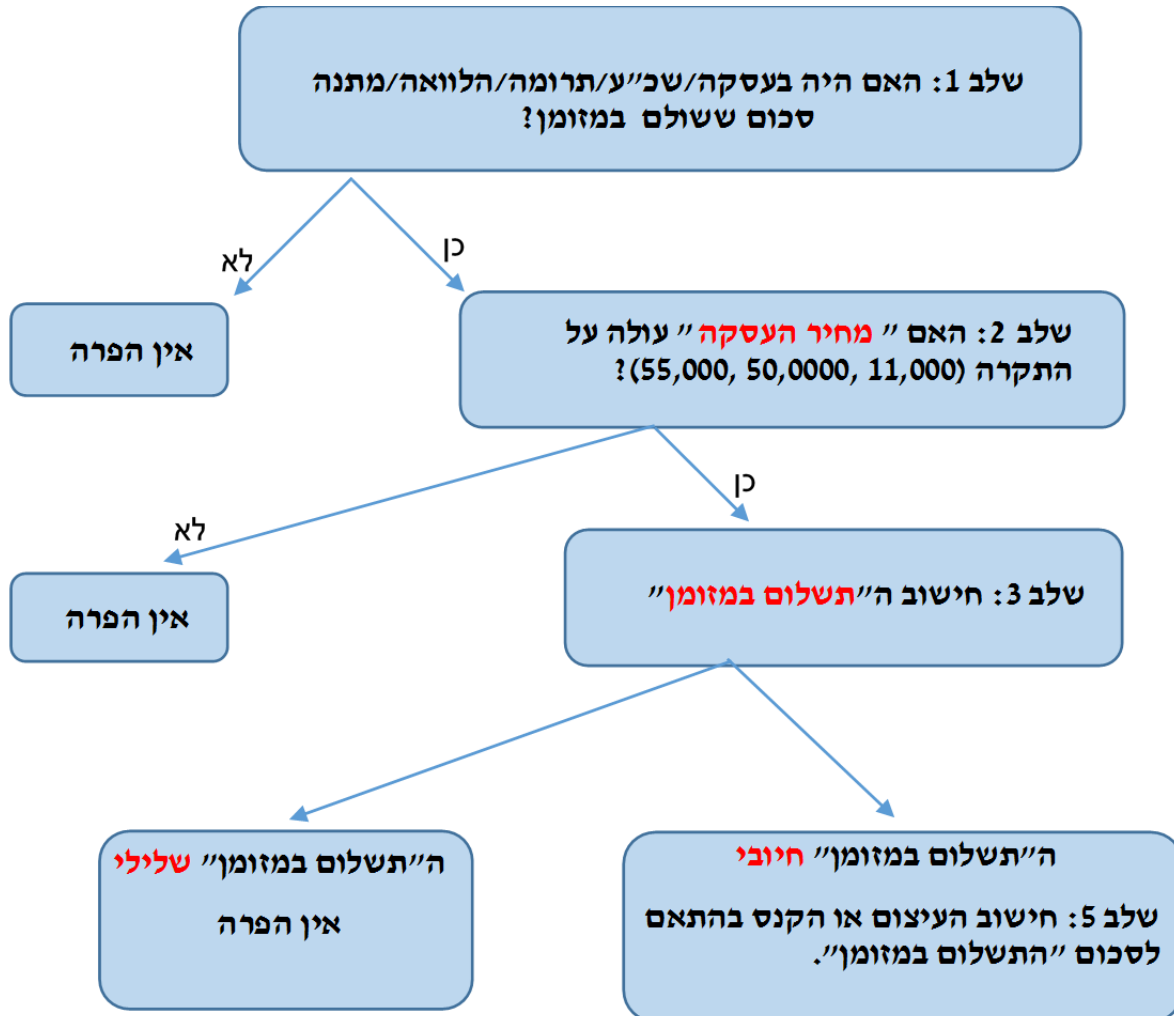
8. הוראות החוק באשר למעשה מרמה (סעיף 22 לחוק)

העושה מעשה מרמה, לרבות אחד מהמעשים המנויים להלן, במטרה להתחמק מאחד האיסורים לגבי השימוש במזומן, דינו מאסר 3 שנים.

- פיצול: עסקה, שכר-עבודה, תרומה, הלוואה או מתנה.
- רישום פרטים כוזבים במסמך.

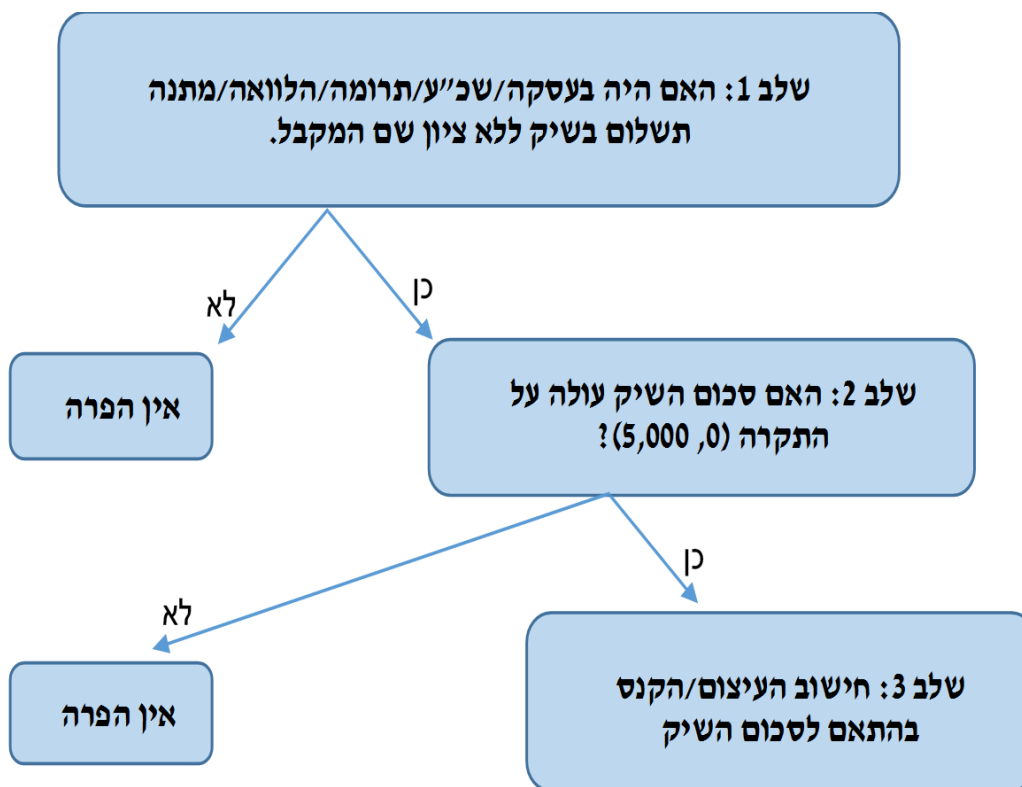

9. תרשים מסכם לגבי אופן קביעת קיומה של הפרה בעת שימוש במזומן

10. תרשים מסכם לגבי אופן קביעת קיומה של הפרה בעת שימוש בשיק

11. הגבלות החלות על: תאגיד בנקאי, בנק הדואר ובעל רישיון למתן שירותי פיקדון

ואשראי (סעיף 5 לחוק)

- 11.1. לא יפרע שיק אשר:
- 11.1.1. שם הנפרע אינו נקוב בשיק
- 11.1.2. בשיק מוסב שסכומו מעל 10,000 ₪:
- לא נקוב בו שם+ ת"ז של המסב וכן שם הנסב.
- הוסב יותר מפעם אחת, למעט חריגים.
- 11.2. על הפרה כאמור לעיל יוטל עיצום כספי (סעיף 6(ב)).
- 11.3. העיצום הכספי יוטל ע"י: המפקח על הבנקים, המפקח כהגדרתו בחוק הדואר והמפקח כהגדרתו בחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים מוסדרים, לפי העניין.
- 11.4. תחולת ההגבלות לעיל (סעיף 5 לחוק) – 1/7/2019.
- 11.5. הוראות החוק לא יחולו על: שיקים שהופקדו למשמרת אצל תאגיד בנקאי, בנק הדואר או בעל רישיון למתן שירותי פיקדון ואשראי לפני 1/7/2019.

12. הפרה חוזרת (סעיף 10 לחוק)

- 12.1. מהם התנאים המצטברים לקיומה של הפרה חוזרת?
- 12.1.1. הפרה של אותה הוראה בחוק. לדוגמה הפרה חוזרת של ס' 2(ב) לחוק ולא משנה אם בהפרה הראשונה הוא נתן ובשנייה קיבל, די בכך שההפרה בשני המקרים היא לפי אותו סעיף.
- 12.1.2. הוטל על המפר עיצום/קנס בגין ההפרה שקדמה לאחרונה.
- 12.1.3. ההפרה האחרונה בוצעה תוך שנתיים מקודמתה.
- 12.2. הסנקציה על הפרה חוזרת- עיצום/קנס בגובה ההפרה הקודמת, וזאת בנוסף לעיצום/לקנס על ההפרה האחרונה.
- 12.3. דוגמה להפרה חוזרת:
- בביקורת שבוצעה בתאריך: 1.2.2020 נמצא כי באותו היום עוסק הפר את ס' 2(א) (קיבל סכום במזומן מעל המותר בעסקה שמחירה מעל 11,000 ₪).
- בתאריך: 1.6.2020 הוטל עיצום על ההפרה הראשונה.
- בתאריך: 1.5.2023 בוצעה ביקורת שנייה לאותו עוסק, ונמצא שבתאריך 1.3.2021 בוצעה הפרה שנייה של ס' 2(א).
- כדי לקבוע האם מדובר בהפרה חוזרת יש לבדוק:
- האם מדובר באותו סעיף הפרה? < כן
- האם הוטל עיצום על ההפרה הראשונה? < כן
- האם ההפרה השנייה בוצע בתוך שנתיים מההפרה הראשונה? < כן (1.2.2020- 1.3.2021)
- מסקנה: יש הפרה חוזרת, ולכן יוטל עיצום על ההפרה החוזרת בגובה העיצום על ההפרה הראשונה שיתווסף לעיצום בגין ההפרה השנייה.

13. רוכש זכויות במקרקעין (סעיף 30 לחוק)

- רוכש זכויות במקרקעין, החייב בהגשת הצהרה לפי סעיף 73 לחוק מיסוי מקרקעין, יהיה חייב במסגרת הצהרתו, לסמן אחת משתי האפשרויות הבאות:
- פרטי אמצעי התשלום שבהם מועברת התמורה ידועים לי.
 - פרטי אמצעי התשלום אינם ידועים לי במועד הגשת הצהרה זו.
- ניתן לסמן את אחת האופציות בלבד. מילוי סעיף זה הינו חובה.
- בעת הגשת הצהרה מקוונת לא ניתן יהיה לשלוח את ההצהרה ללא מילוי אחד השדות. הצהרה המוגשת בצורה ידנית ללא מילוי הסעיף כנדרש תחשב לשומה בהעדר הצהרה עד להשלמתה. ללא פירוט כאמור, לא יונפק אישור מיסים בגין העסקה.

יובהר כי גם אם הרוכש לא העביר עדיין את התשלומים בפועל, הוא יוכל לסמן את האופציה הראשונה ולהצהיר על אמצעי התשלום בהם הוא מתכוון להעביר את התמורה למוכר.

בבחירת האופציה הראשונה, יש לפרט את הסכום המתאים ליד כל אמצעי תשלום (מזומן / העברה בנקאית / המחאה / אחר), כך שסך כל הסכומים יהיה תואם לשווי המכירה המלא בהצהרה. תשלום באמצעות לקיחת משכנתה כמוהו כתשלום בהעברה בנקאית. ככל שבמועד ההצהרה בוצעו תשלומים (כולם או חלקם) יש לצרף את האסמכתאות להצהרה ב"שליחת מסמכים" תחת הכותרת "אסמכתאות חוק לצמצום השימוש במזומן".

בבחירת האופציה השנייה, ימלא הרוכש בהצהרתו את תאריך המסירה הצפוי בעסקה. הרוכש יהיה חייב להשלים את המידע עד תום שישה חודשים ממועד מסירת החזקה במקרקעין.

השלמת המידע, תיקון פרטי אמצעי התשלום ועדכון תאריך המסירה הצפוי, יעשה באתר האינטרנט של רשות המסים תחת כותרת "מיסוי מקרקעין" "השלמת פרטי אמצעי התשלום".

יש לשמור את האסמכתאות לביצוע התשלומים ולהציגם על פי דרישה.

14. תחולת החוק - (סעיף 39 לחוק)

14.1. תחילתו של החוק ביום 1/1/2019.

14.2. סייגים לתחולת החוק:

14.2.1. הסכמי הלוואה שנכרתו לפני ה- 1/1/2019.

14.2.2. עסקאות שנכרתו לפני ה- 1/1/2019, למעט עסקאות מתמשכות לקבלת שירות או מכר של זכות שכירות.

15. הוראות מעבר באשר להטלת סנקציות (סעיף 40 לחוק)

עד ליום ה-30/9/2019 לא יוטל עיצום כספי או קנס מנהלי בשל הפרה לפי החוק, אלא אם כן המפר קיבל **התראה בכתב** על ההפרה, **וחזר והפר את אותה התראה**.

דוגמה:

בביקורת שבוצעה ב-1.2.2019 נמצא כי עוסק הפר את ס' 2(א) (קיבל תשלום במזומן מעל המותר בעסקה מעל 11,000 ₪). באותו יום נשלחה לעוסק **מכתב התראה**.

ב-1.5.2019 בוצעה ביקורת שנייה לאותו עוסק, ונמצאה הפרה שנייה של ס' 2(א) שבוצעה בתאריך ה-1.3.2019 (לאחר שקיבל את מכתב ההתראה).

על ההפרה השנייה יוטל עיצום כספי למרות שנמצא בתקופת המעבר.

16. הוראות מעבר לעוסק שעיסוקו מתן אשראי ללא ריבית (גמ"ח) (סעיף 41 לחוק)

- גמ"ח – מי שעיסוקו במתן אשראי שאינו נושא ריבית ליחיד או לאחר שעיסוקו במתן אשראי כאמור.
- דחיית ההגבלות על שימוש במזומן לגמ"ח שנותן או מקבל תרומה, הלוואה או מתנה במזומן.
- הדחייה היא לשנתיים או עד יום תחילתו של החוק המסדיר את מי שעיסוקו במתן אשראי שאינו נושא ריבית, לפי המוקדם.

17. הוראות מעבר לגבי תושבי יהודה שומרון ועזה (סעיף 42 לחוק)

- 17.1. החלת ההגבלות על שימוש במזומן תדחה לגבי:
 - 17.1.1. תושב יהודה שומרון ועזה שאינו אזרח ישראלי.
 - 17.1.2. אזרח ישראלי הנותן/ המקבל תשלום במזומן לתושב/ מתושב בסעיף 16.1.1 לעיל.
 - 17.2. הדחייה היא ל- 3 שנים.
 - 17.3. יש לדווח לרשות לאיסור הלבנת הון על עסקאות עם תושבי יהודה, שומרון ועזה (סעיף 43)
- במסגרת החוק, התווסף סעיף 11ב1 לחוק לאיסור הלבנת הון, לפיו:
- אזרח ישראלי חייב לדווח לרשות לאיסור הלבנת הון בהתקיים התנאים הבאים:
- נתן או קיבל תשלום במזומן מתושב יהודה שומרון ועזה שאינו אזרחי ישראל.
 - התשלום/תקבול הוא בעבור: עסקה/ שכר עבודה/ תרומה/ מתנה/ הלוואה, שמחירה עולה על 50,000 ₪.
- בסעיף 11ב1 לחוק איסור הלבנת הון מפורטים מועדי הדיווח כאמור, מען הדיווח והפרטים שיש לדווח עליהם.

18. מועדי התיישנות של ההפרות בחוק

טבלה 7 : מועדי ההתיישנות בהתאם לחוק:

תקופת ההתיישנות (שנים)	ספירת ההתיישנות החל מיום	הסעיף בחוק	במקרה של:
7	יום ביצוע ההפרה	6	עיצום כספי
5	יום ביצוע ההפרה	20 + תקנות	קנס מנהלי
5	יום ביצוע ההפרה	22	מרמה

19. פרסום העיצום הכספי (סעיף 18 לחוק)

כל עיצום כספי שיוטל יפורסם באתר רשות המסים ויכלול בין היתר את הפרטים הבאים: דבר הטלת העיצום הכספי, מהות ההפרה, סכום העיצום הכספי שהוטל, ופרטים על המפר.

בברכה,

רשות המסים בישראל